

RAADSVOORSTEL:

2008-2009

Ons kenmerk: OS 08.1744617

Registratienummer : GR 08.

Ingekomen op :

Onderwerp: Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2009

Groningen,

Aan de raad,

In de huisvesting van scholen voor basis-, speciaal en voortgezet onderwijs speelt de gemeente een centrale rol. Groningen hanteert als doelstelling voor de wettelijke opdracht om te voorzien in adequate onderwijshuisvesting: "zorgdragen voor de planning en financiering van een evenwichtig gespreid, in kwantitatief opzicht toereikend en kwalitatief hoogwaardig gebouwenbestand." Deze wettelijke taak is op gemeentelijk niveau vormgegeven in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen. In de Verordening staan de regels voor de bekostiging, de jaarlijkse cyclus voor aanvragen door schoolbesturen, prioritering, toekenning en weigering van voorzieningen.

De "Aanpassingswet dualisering", waarin de consequenties voor de onderwijs-wetgeving zijn opgenomen, is in 2006 van kracht geworden. In september 2006 heeft uw raad besloten de gemeentelijke verordening aan te passen aan de gewijzigde wetgeving. Gevolg van deze wijziging is dat het jaarlijkse programma en overzicht onderwijshuisvesting door het college van burgemeester en wethouders wordt vastgesteld. De gemeenteraad heeft het budgetrecht (vaststelling begroting, beschikbaarstelling investeringskredieten), is kaderstellend (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en Kadernotitie onderwijshuisvesting) en stelt de regeling/verordening voor onderwijshuisvesting vast.

De kaders.

Het afwegingskader is vastgelegd in en vooral gebaseerd op deze Verordening.

De prioritering van de door de schoolbesturen basis- en speciaal onderwijs aangevraagde voorzieningen is in aflopende orde van urgentie.

Capaciteitsuitbreiding (I); onderhoud (II); verplichtingen voortvloeiend uit wet- en regelgeving (III); en wenselijke voorzieningen bijvoorbeeld als gevolg van onderwijskundige inzichten (IV). Voor het VO is alleen gemeentelijke bekostiging mogelijk voor prioriteit I, in casu nieuwbouw en capaciteitsuitbreiding. Voor de andere voorzieningen (onderhoud, verbouwing en aanpassing) krijgen de VO-scholen rechtstreeks van het Rijk de vergoeding verrekend in de lumpsum en zijn deze met ingang van 2005 zelf verantwoordelijk geworden voor de bekostiging daarvan. In januari 2006 heeft uw raad de "Kadernotitie Onderwijshuisvesting" vastgesteld.

In deze notitie zijn het beleidskader en de keuzemogelijkheden in relatie tot de onderwijswetgeving en regelgeving in de Verordening, beschreven. Ook zijn de beleidsinstrumenten, de gemeentelijke prioriteiten en het afwegingskader voor de categorie IV-voorzieningen in beeld gebracht. Als vervolg op de kadernotitie heeft uw raad in december 2006 het IHP 2007-2010 (Integraal huisvestingsplan onderwijs) vastgesteld. In dit plan is de kadernotitie verder uitgewerkt en in relatie tot de in deze periode te realiseren/bekostigen huisvestingsvoorzieningen gebracht. Het geeft onder meer op stadsdeelniveau inzicht in de te verwachten ontwikkeling van de scholen (groei/daling van het aantal leerlingen), de huisvestingsconsequenties voor het basis-, speciaal en voortgezet onderwijs als gevolg van autonome groei, de door besturen gewenste verbeteringen in de huisvesting van de scholen. Ook zijn de financiële kaders (beschikbare middelen inclusief de reserve onderwijshuisvesting in relatie tot de gewenste investeringen) in meerjarig perspectief geschetst. In december 2007 heeft uw raad de Update van het IHP vastgesteld. Wij hebben voor de periode 2009-2012 een nieuwe IHP gemaakt. Deze wordt u separaat aangeboden.

Het is onze ambitie om onze kinderen een leeromgeving te bieden die aansluit op de huidige en toekomstige vraag van onze samenleving. Het bouwen naar behoefte (ontwikkeling school Reitdiep), het stimuleren van duurzaamheid en de zorg voor goed onderhoud van onze schoolgebouwen staan hoog op onze agenda. Het jaarlijks beschikbare budget, aangepast conform de vigerende systematiek van de nominale prijscompensatie, zou met een beperkt ambitieniveau, bij gelijk blijvende leerlingenaantallen en zonder grootschalige areaaluitbreidingen (grootschalige nieuwbouw in uitleggebieden) toereikend moeten zijn. Zoals geschetst in het IHP 2009-2012 en in eerdere IHP's is de realiteit echter anders. In meerjarig perspectief is de omvang van het onderwijshuisvestingsbudget niet toereikend. Om de nodige investeringen te kunnen doen moet een beroep in 2009 worden gedaan op de opgebouwde reserve. In de collegebrief die door uw raad is behandeld in de raadscommissievergadering van 15 oktober 2008 hebben wij u een uitwerking van scenario IV gepresenteerd. Daarin gaven wij aan hoe wij denken het ambitieniveau zoals geformuleerd in het Integraal huisvestingsplan 2009-2012 te realiseren. Kortheidshalve verwijzen wij naar deze brief en naar het Financiële hoofdstuk van het IHP 2009-2012. Het betekent dat we tot en met 2012 de reserve zullen aanwenden om de ambities te kunnen realiseren. Zo is ook voor 2009 een onttrekking aan de reserve nodig om de uitgaven te kunnen doen. In 2012 zal een herbezinning op het budgetniveau moeten plaatsvinden en vanaf 2015 kunnen extra middelen aan het budget onderwijshuisvesting worden toegevoegd. Het gaat om de na afloop van de bruidsschatregeling verzelfstandiging openbaar onderwijs vrijvallende middelen met een omvang van circa € 0,835 miljoen structureel.

In het nu voorliggende voorstel gaat het om de uitgaven voor het jaarlijkse programma voornamelijk gebaseerd op de door de schoolbesturen ingediende aanvragen. Het gaat om de categorie I t/m IV-voorzieningen, waarvoor door uw raad per categorie een budgetplafond/deelbudget kan worden vastgesteld. Voor de prioritering binnen de categorie IV-voorzieningen wordt, naast de met de schoolbesturen gemaakte faseringsafspraken, het afwegingskader, opgenomen in het IHP 2009-2012, gehanteerd. Wij stellen u voor deze budgetplafonds/deelbudgetten vast te stellen en de daarop gebaseerde investeringskredieten beschikbaar te stellen.

Budgetplafond/deelbudgetten	
I. nieuwbouw en uitbreiding capaciteit	€ 9.238.657,--
II. groot (buiten)onderhoud en III. aanpassing i.v.m. wet- en regelgeving*	€ 1.031.000,--
IV. onderwijsinhoudelijk wenselijke vernieuwingen	€ 656.000,--

* Daarnaast is binnen dit budgetplafond rekening gehouden met de uitgaven voor huurvergoedingen en uitbreiding eerste inrichting.

De omvang van de deelbudgetten is afgestemd op de financiële mogelijkheden binnen het reguliere budget voor onderwijshuisvesting en binnen de kaders van het meerjarig perspectief geschetst in het IHP 2009-2012. Voor de categorie II-voorzieningen (groot onderhoud) geldt dat het deelbudget is afgestemd op de door de schoolbesturen ingediende aanvragen, die als voorziening kunnen worden aangemerkt. Het betekent in ieder geval, dat alle aangevraagde technisch noodzakelijke onderhoudsvoorzieningen in 2009 kunnen worden uitgevoerd, c.q. voor gemeentelijke vergoeding in aanmerking kunnen worden gebracht.

Uw raad heeft in zijn vergadering van 12 november jl. het college verzocht "ervoor te zorgen dat het vastgestelde ambitieniveau wordt gerealiseerd en dat de financiering van dit ambitieniveau wordt gegarandeerd". In dit verband merken wij op, dat wij ervoor zullen zorgdragen dat aan de door u geformuleerde randvoorwaarden voldaan zal worden.

Over het IHP 2009-2012 (met daarin verwerkt de financiële effecten van het programma 2009) wordt u door middel van een afzonderlijk raadsvoorstel geïnformeerd.

Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2009.

Het totaalbedrag van de voor vergoeding in aanmerking komende voorzieningen, gebaseerd op de aanvragen 2009, is afgerond € 10,9 mln. Ruim € 8,8 mln daarvan heeft betrekking op nieuwbouw en uitbreiding capaciteit (cat. I). Circa € 1 mln wordt uitgetrokken voor onderwijsinhoudelijk wenselijke vernieuwingen (cat. IV).

Het betreft de investeringsbedragen, waarvoor uw raad wordt voorgesteld de nodige kredieten uit te trekken. Het resterende bedrag is conform het voorgestelde budgetplafond bestemd voor onderhoud, huurvergoedingen en vergoeding van uitbreiding eerste inrichting. Dit bedrag wordt ten laste van de exploitatie gebracht. We verwijzen hiervoor naar de financiële paragraaf bij dit voorstel.

Bij de vormgeving van het voorliggende programma en overzicht, in casu jaarschijf 2009 van het IHP 2009-2012, is uitgegaan van de voorgestelde omvang van bovengenoemde deelbudgetten.

De belangrijkste investeringen/uitgaven 2009, zoals deze zijn opgenomen in het programma onderwijshuisvesting 2009, zijn in het kort als volgt te beschrijven:

Cat. I: (vervangende) nieuwbouw/uitbreiding:

- vervangende nieuwbouw praktijkonderwijs Star Numan (fase 1);
- vervangende nieuwbouw gymzaal Star Numan;
- nieuwbouw school Reitdiep (fase 1);
- nieuwbouw gymzaal school Reitdiep;
- vervangende nieuwbouw noodlokalen J. Haydn-school;
- vervangende nieuwbouw uitbreiding Starter;

- uitbreiding Nassau-school met 1 lokaal;
- uitbreiding A.M.G. Schmidt-school met 1 tijdelijk lokaal;
- tijdelijke huisvesting voor RENN 4 Melisseweg.

Cat. II: onderhoud:

- vergoeding onderhoudsvoorzieningen/aanpassingen tot een totaal van € 1 mln voor basis- en speciaal onderwijs.

Cat. IV: onderwijsinhoudelijk wenselijke voorzieningen:

- aanpassing kleedkamers gymzaal Haydn-school/Zernike College.

Het overzicht bevat de aanvragen, die in 2009 niet in aanmerking komen voor vergoeding, omdat deze aanvragen op basis van de Verordening niet of nog niet kunnen worden gehonoreerd. Echter, alle noodzakelijke voorzieningen, ook voor wat betreft het aangevraagde onderhoud, kunnen ook dit jaar worden gehonoreerd en opgenomen in het programma.

Beschikbaar budget.

Bij de berekening van het beschikbare budget is uitgegaan van bestaand beleid. Concreet betekent dit dat, wanneer alle vaste/doorlopende verplichtingen van het beschikbare budget voor onderwijshuisvesting zijn afgehaald, er nog € 1,6 mln resteert voor de financiering van het programma onderwijshuisvesting 2009. Daarnaast is uitgegaan van een onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting van € 0,3 mln. Het totale beschikbare budget voor de financiering van het programma 2009 komt hiermee op een bedrag van € 1,9 mln.

Uitgangspunten.

- afschrijvingstermijn is 40 jaar voor gebouwen en 10 jaar voor inrichting; op grond wordt met ingang van 2009 niet meer afgeschreven;
- rentepercentage 4,5%, aanpassing in verband met verwachte rentestijgingen;
- prijspeil 2008 geïndexeerd met 3% prijsstijging;
- de kapitaallasten in het jaar van investering zijn, in verband met de doorlooptijden in de bouw, gesteld op 50% van de normale kapitaallasten.

Omvang aangevraagde voorzieningen:

De aangevraagde voorzieningen bedragen in totaal € 10.925.657,--. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd.

Voorziening	Vergoeding	Investing	Exploitatie
Nieuwbouw/uitbreiding	8.320.657	8.320.657	
Grondkosten	512.000	512.000	
Inrichting	276.000	276.000	
Onderhoud/aanpassingen	1.031.000		1.031.000
Huurvergoedingen	486.000		486.000
Indexering/Onvoorzien	300.000	300.000	
Totaal	10.925.657	9.408.657	1.517.000

Conform de brief aan uw raad van 9 oktober 2008, OS 08.1735212, vindt de beschikbaarstelling van de kredieten aan de schoolbesturen voor grote projecten gefaseerd plaats.

De hieraan te ramen jaarlast 2009 bedraagt:

Kapitaallasten (rente en afschrijving) 2009 (€ 700.000,-- x 50%)	€ 350.000,--
Overig 2009	€ 1.517.000,--
Totaal exploitatielasten 2009	€ 1.867.000,--

Het beschikbare budget van € 1,6 mln is niet toereikend voor de exploitatielasten. Om de gevraagde exploitatielasten in 2009 te bekostigen, is een extra incidentele bijdrage nodig van € 267.000,--. Met een feitelijke onttrekking aan de reserve onderwijshuisvesting tot dit bedrag blijven we binnen de in het IHP geraamde kaders (€ 1,9 mln).

Begrotingswijziging 2009 programma onderwijshuisvesting

Betrokken dienst(en)	OCSW
Naam voorstel	Programma 2009 onderwijshuisvesting
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	
Incidenteel / Structureel	Incidenteel
Soort wijziging	Exploitatie/investeringen
Tijdsplanning kredieten	2009-2012

Financiële begrotingswijziging (exploitatie)	I/S	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
6.04 Onderwijshuisvesting	I	267		-267		267	0
Totaal begrotingswijziging		267	0	-267	0	267	0

Financiële begrotingswijziging (investeringen)	I/S	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Diverse deeltkredieten programma 2009	I	9.409		-9.409			-9.409
Totaal investeringskredieten		9.409	0	-9.409	0	0	-9.409

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. de budgetplafonds/deelbudgetten voor de categorie I. t/m IV.-voorzieningen programma onderwijshuisvesting 2009 vast te stellen;
- II. voor de investeringen 2009 in nieuwbouw, uitbreiding en aanpassing basis-, speciaal en voortgezet onderwijs de benodigde kredieten tot een totaalbedrag van € 9.408.657,-- beschikbaar te stellen;
- III. € 267.000,-- ten laste te brengen van de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting;
- IV. de gemeentebegroting 2009 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.